

Κανονισμός eIDAS



ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ



Πίνακας περιεχομένων

1 Εισαγωγή

2 Οι τράπεζες ως πάροχοι ταυτότητας

3 Εφαρμογή του Κανονισμού στην ΕΕ

4 Συμπεράσματα

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΕ 910/2014: «σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά»

- Ισχύει από την 1/07/2016 για τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης (trust services) και από την 29/09/2018 για την αμοιβαία αναγνώριση των eIDs
- Αντικαθιστά την Οδηγία 1999/93/ΕΚ (περί ηλεκτρονικών υπογραφών)
- Αποτελεί μέρος της Digital Agenda for Europe που έχει υιοθετηθεί και προωθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Σκοπός του είναι η προώθηση της καινοτομίας καθώς και η εφαρμογή υψηλού επιπέδου ασφάλειας πληροφοριών (information security)
- Χαρακτηριστικά του είναι η δια-λειτουργικότητα (interoperability) και η διαφάνεια (transparency)

Πίνακας περιεχομένων

1 Εισαγωγή

2 Οι τράπεζες ως πάροχοι ταυτότητας

3 Εφαρμογή του Κανονισμού στην ΕΕ

4 Συμπεράσματα

Οι τράπεζες ως πάροχοι ταυτότητας - (1/6)

Ο Κανονισμός αφορά στη χρήση μέσω ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και υπηρεσιών ασφαλείας δηλαδή:

- τις ηλεκτρονικές υπογραφές
- τις ηλεκτρονικές σφραγίδες
- τις ηλεκτρονικές χρονοσφραγίδες
- τα ηλεκτρονικά έγγραφα
- τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες συστημένης παράδοσης και
- τις υπηρεσίες πιστοποιητικών για την επαλήθευση της ταυτότητας ιστοτόπων

Η ηλεκτρονική ταυτοποίηση (eID) και οι υπηρεσίες ασφαλείας (eTS) αποτελούν βασικά προαπαιτούμενα για την πραγματοποίηση ασφαλών δια-συνοριακών ηλεκτρονικών συναλλαγών και επομένως θεμελιώδη στοιχεία της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς (Digital Single Market).

Οι τράπεζες ως πάροχοι ταυτότητας - (2/6)

- Ως πάροχο ταυτότητας (identity provider) ορίζουμε την οντότητα που προμηθεύει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο με τα μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης της ταυτότητας του (η οποία έχει προηγουμένως επαληθευτεί).
- Ο πάροχος αυτός μπορεί να προέρχεται από το δημόσιο ή και τον ιδιωτικό τομέα.
- Αντίστοιχα, μια βασική διάκριση γίνεται ανάμεσα σε δημόσια και ιδιωτικά οικοσυστήματα (Deloitte 2018).

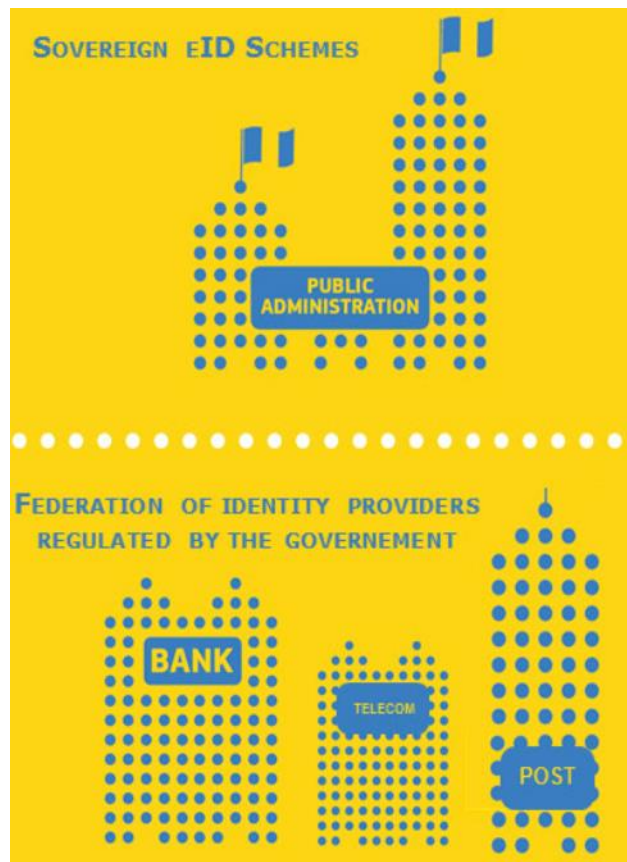
Οι τράπεζες ως πάροχοι ταυτότητας - (3/6)

- Στο δημόσιο οικοσύστημα το κράτος ρυθμίζει τις υποδομές, τις σχέσεις ανάμεσα στους παρόχους ταυτότητας και τη λειτουργία του σχήματος ηλεκτρονικής ταυτοποίησης.
- Υπάρχουν δυο υπο-κατηγορίες δημοσίων οικοσυστημάτων:
 - 1. Sovereign:** Το κράτος αναλαμβάνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση του εθνικού σχήματος eID. Η χρήση του eID μπορεί να περιορίζεται σε εφαρμογές eGovernment ή και να είναι ανοιχτή στον ιδιωτικό τομέα (τράπεζες, εταιρείες τηλεπικοινωνιών κ.λπ.).
 - 2. Κρατικά ελεγχόμενη «ομοσπονδία» παρόχων ταυτότητας:** Το κράτος θέτει το πλαίσιο δια-λειτουργικότητας με τους διάφορους ιδιώτες παρόχους ταυτότητας. Όπως και προηγουμένως, η χρήση του μπορεί να αφορά το eGovernment ή και τον ιδιωτικό τομέα.

Οι τράπεζες ως πάροχοι ταυτότητας - (4/6)

- Στο ιδιωτικό οικοσύστημα, μια σειρά ιδιωτών παρόχων ταυτότητας προσφέρουν λύσεις ηλεκτρονικής ταυτοποίησης για εφαρμογές δημοσίου ή και ιδιωτικού τομέα.
- Διακρίνουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - 1. Ιδιωτικές λύσεις ηλεκτρονικής ταυτοποίησης:** Οι ιδιώτες πάροχοι αναπτύσσουν τις δικές τους λύσεις και εφαρμόζουν έναν (περισσότερο ή λιγότερο) αυστηρό μηχανισμό επαλήθευσης ο οποίος βεβαιώνει ότι η ψηφιακή ταυτότητα που παράγεται βασίζεται σε ένα έγκυρο πιστοποιητικό (derived identity). Σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργούν «ομοσπονδίες» παρόχων ταυτότητας που βασίζονται εξολοκλήρου στο δικό τους πλαίσιο εξακρίβωσης στοιχείων. Τέτοιες λύσεις μπορούν να γίνουν αποδεκτές για πρόσβαση σε online εφαρμογές του δημοσίου (π.χ. (π.χ. BankID - Σουηδία).
 - 2. Αυτό-δηλούμενες (self-declared) ταυτότητες:** Οι χρήστες δηλώνουν τα στοιχεία τους χρησιμοποιώντας π.χ. τους λογαριασμούς τους στην Google ή το Facebook. Δεν υπάρχει τρόπος επαλήθευσης της αυθεντικότητας των στοιχείων αυτών.

Δημόσιο οικοσύστημα



Ιδιωτικό οικοσύστημα



Πηγή: Deloitte for the European Commission

Οι τράπεζες ως πάροχοι ταυτότητας - (6/6)

Επομένως οι τράπεζες έχουν τρεις επιλογές:

1. Να λειτουργήσουν ως ιδιώτες πάροχοι ηλεκτρονικής ταυτοποίησης σε μια κρατικά ελεγχόμενη «ομοσπονδία» παρόχων ταυτότητας, ή
2. Να δημιουργήσουν μια ιδιωτική «ομοσπονδία» παρόχων ταυτότητας, ή
3. Να αναπτύξουν τα δικές τους λύσεις, βασιζόμενες π.χ. στα online banking credentials.

Εφαρμογή του Κανονισμού στην ΕΕ - (1/6)

- Η ΕΚΤ πραγματοποίησε αναλυτική έρευνα σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού.
- Η έρευνα βασίστηκε στις δράσεις που έχουν αναληφθεί ή/και πρόκειται να πραγματοποιηθούν σε εθνικό επίπεδο καθώς και σε συζητήσεις στις Εθνικές Επιτροπές Πληρωμών (National Payment Committees-NPCs).
- Συνολικά, στην έρευνα συμμετείχαν οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες 25 κρατών-μελών της ΕΕ.
- Από την έρευνα προκύπτει ότι:
 1. Σε επτά κράτη-μέλη (DE, FR, IT, LT, NL, AT, SE) το θέμα των eID έχει συζητηθεί και αποτελεί ζήτημα προτεραιότητας.
 2. Σε έξι κράτη-μέλη (IE, ES, LV, PL, PT, SK) το θέμα θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης προσεχών συναντήσεων.
 3. Δώδεκα κράτη-μέλη (BE, BG, CZ, EE, GR, HR, LU, HU, MT, RO, SI, FI) δεν έχουν ασχοληθεί για διάφορους λόγους.

Εφαρμογή του Κανονισμού στην ΕΕ - (2/6)

Status Αποδοχής e-ID	Κατάλογος Κρατών-Μελών
Το eID ήδη χρησιμοποιείται στον ιδιωτικό τομέα (συμπεριλαμβανομένου του τραπεζικού)	EE, LU, LV, FI
Το eID υποστηρίζεται / προωθείται (μέσω συγκεκριμένων projects)	HR, IT, NL, AT, PL, PT, SI, SE, SK
Υπάρχουν στρατηγικά πλάνα ανάπτυξης και χρήσης eID υπό συζήτηση	BE, DE, FR, LT

Εφαρμογή του Κανονισμού στην ΕΕ - (3/6)

- Στις περισσότερες περιπτώσεις η ανάπτυξη του eID συνήθως προωθείται με κυβερνητικές πολιτικές.
- Υπάρχουν εξαιρέσεις όπως η Σουηδία όπου το eID σχήμα που έχει δημιουργήσει ο τραπεζικός τομέας γίνεται δεκτό και από τον δημόσιο τομέα.
- Γενικά παρατηρείται μεγάλη ανισότητα όσον αφορά τη διάδοση των εφαρμογών eID ανά κράτος-μέλος.
- Σε ευρωπαϊκό επίπεδο η πρόοδος σχετικά με το eID είναι μικρότερη του αναμενομένου.
- Οι τράπεζες ήδη προσφέρουν εξαιρετικές λύσεις ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από άλλους φορείς.

Case Study 1 – Εσθονία:

- «Ψηφιακό κράτος».
- Τα σχήματα eID και eSignature χρησιμοποιούνται ευρέως τόσο στο δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα.
- Στόχος: η αποδοχή ξένων eID και eSignature (eIDAS) σχημάτων από τον εγχώριο τραπεζικό τομέα.

Case Study 2 – Ιταλία:

- Δυο σχήματα eID έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή:
 - Italian eID based on National ID card (CIE) – παρέχεται από το κράτος
 - Public System of Digital Identity (SPID) – παρέχεται από επτά φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς) αδειοδοτημένους και εποπτευόμενους από την AgID (Agency for Digital Italy)
- Η αποδοχή του SPID είναι υποχρεωτική για το δημόσιο τομέα αλλά προαιρετική για τον ιδιωτικό και το χρηματοοικονομικό τομέα.
- Η χρήση και αποδοχή του SPID προωθείται από την Ιταλική Επιτροπή Πληρωμών, την Κεντρική Τράπεζα και το Δημόσιο μέσω πρωτοβουλιών όπως συνέδρια, συναντήσεις, ενημερώσεις και δημοσιεύσεις.
- Σήμερα, το επίπεδο διάχυσης στον ιδιωτικό τομέα είναι σχετικά μικρό.
- Εντούτοις, διάφοροι χρηματοοικονομικοί φορείς σχεδιάζουν την πιθανή συμμετοχή τους ως id ή trust services providers.

Case Study 3 – Γαλλία:

- Υπάρχει μια πλειάδα εθνικών σχημάτων eID σε λειτουργία, ενοποιημένα υπό την αιγίδα του προγράμματος FranceConnect.
- Το FranceConnect (12 εκ. χρήστες) αποτελεί μια πλατφόρμα στην οποία η ταυτοποίηση πραγματοποιείται μέσω ενός ήδη υπάρχοντος λογαριασμού.
- Δεν υπάρχει εθνικό σχήμα που να έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή (2019).
- Κατάρτιση εθνικής στρατηγικής πληρωμών 2019-2024: υποστήριξη του FranceConnect και ενθάρρυνση δημιουργίας συνεργιών με τον ιδιωτικό τομέα.
- Ο τραπεζικός τομέας έχει δείξει ενδιαφέρον ένταξης στο οικοσύστημα του FranceConnect.
- Πρόβλεψη δημιουργίας ενός οργανισμού που θα ασχολείται με θέματα πολιτικής, τιμολόγησης και οργάνωσης σχετικά με την ψηφιακή ταυτότητα καθώς και αντιπροσώπευσης της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς.

Συμπεράσματα - (1/1)

- Οι Εθνικές Επιτροπές Πληρωμών (ή τα αντίστοιχα εθνικά fora) έχουν αναδείξει σε ικανοποιητικό βαθμό τις δυνατότητες και ευκαιρίες που αφορούν το χρηματοοικονομικό τομέα.
- Επίσης είναι σε ιδανική θέση να λαμβάνουν υπόψη τους το εθνικό πλαίσιο όσον αφορά την υιοθέτηση λύσεων eID (δημόσιος ή ιδιωτικός πάροχος, χαρακτηριστικά της λύσης, περιορισμοί σε εθνικό επίπεδο κ.λπ.).
- Είναι επομένως θεμιτό να αναμένεται η ανάληψη δράσεων σχετικών με την εφαρμογή λύσεων eID από τον τραπεζικό τομέα.
- Σε αυτό το πλαίσιο προτείνεται η δημιουργία ομάδων εργασίας οι οποίες θα ασχοληθούν με την εύρεση και αντιμετώπιση των αιτιών πίσω από την ελλιπή αποδοχή ή ανάπτυξη των ψηφιακών ταυτοτήτων.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!



GR-AMIPayNSG@bankofgreece.gr

